

Ausztria-Magyarország és Németország nem mennek a konferenciára, amely ebben az esetben nem is lesz megtartható. Mai távirataink a balkáni eseményekről a következők:

A konferencia.

Konstantinápoly, nov. 2.

Hogy török részről tájékozatlanok a konferencia kérdését illetően és hogy új segéd-erőket keresnek, annak egyik jele, hogy a Jeni Gazetta, míg tegnap Berlint mondotta a keleti események súlypontjának, mai vezércikkében arra az eredményre jut, hogy jelenleg a figyelem általánosan Pétervár felé fordul. A lap felveti azt a kérdést, vajjon Oroszország, amely Bosznia és Hercegovina annektációját nem tudja megemészteni, nem-e hajlik a Törökországgal való entente és barátság felé.

A külügyminiszter kijelentette a Jeni Gazetta szerkesztője előtt, hogy a porta által a hatalmaknak küldött körjegyzék nem tartalmazta a konferencia végleges programját.

A Suraj Ummed vezércikkben fejt, hogy Bulgáriának, ha Törökországgal megegyezésre akar jutni, meg kell fizetnie államadósságait. A kabinetválságról szóló hírekre vonatkozólag kijelenti a lap, hogy a jelenlegi kabinetnek a parlament megnyitására hivatalban kell maradnia.

Montenegró.

Cettinje, november 2.

Tomanovics miniszterelnök és Vukotics tábornok tegnap éjjel értek ide. Vukotics tábornokot óriási néptömeg fogadta viharos ovációkkal. A tömeg montenegrói és szerb zászlókat vitt és hazafias dalokat énekelt. A szerb követség előtt szimpatikus tüntetéseket rendeztek.

Kréta.

Kanea, november 2.

A végrehajtó-bizottság ma nyújtotta át a védőhatalmak konzuljainak legutóbbi nyilatkozatára adott válaszát. Biztosítják válaszukban a hatalmakat, hogy a rend és mohamedán lakosság életbiztonságának megőrzése mindig gondoskodásuk tárgyát fogja képezni és kijelentik, hogy a tradícióval és jogosult igényeivel összenőtt kréti nép legmélyebb háláját fejezi ki a védőhatalmak iránt és meg van győződve, hogy ezek a szabadság művét meg fogják koronázni. A kréti nép a hatalmakra bizza magát abban a biztos reményben, hogy számtalan áldozatai által megvásárolt egyesülése Görögországgal véglegesen elismerésre fog találni.

A lőszergyárban nincs munkaszünet.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter értesítette a budapesti rendőrséget, hogy a Weisz Manfréd cég összes gyárainak (lőpor- és tölténygyár) október 15-ikétől december 31-ikéig engedélyt adott a vasárnapi munkaszünet felfüggesztésére, vagyis hogy a gyárakban vasárnap is dolgoztatnak.

Aehrenthal a keleti kérdéstről.

A »Temps« budapesti levelezője Aehrenthal külügyminiszter hiteles nyilatkozatát közli: A külügyminiszter elsőben a delegációkról szolt meglelégedéssel, mint amelynek magatartása az ő politikájának helyeslését jelentette. Angliában — így szolt — a kelleténél izgatottabbak a kedélyek a nyár óta. Törökország újjáalakulása óta tulontul törökbarát politikát kezdeményezett. A berlini szerződésen eszközölt s a helyzet által követelt változásokat a hatalmak hozzájárulásától tették függővé. Ami meg is fog történni. Az oroszok kiváltképpen

izgatottak. Ennek magyarázata az a tény, hogy a Japánnal vívott szerencsétlen háboru óta nagyon érdeklődnek a Balkán állapotok iránt. Ezért hangsúlyozza kiváltképpen erősen, hogy ő az összes slávok védője. Franciaország teljesen át van hatva a béke nagy érdekéről s közvetítése a legnagyobb elismerést. A porta, tiltakozásában, amely senkit meg nem lépett, nem követ jó tanácsot, mert a Szandzsák kiűritésével teljes kárpótlást kap ideális igényeért. Szerbia követelése igazolatlan. Bosznia birtokát nem egyedül a berlini szerződés okolja meg, hanem az Oroszországgal előzőleg kötött megállapodás. Ha Szerbia a kedvező alkalmat akarja kihasználni, mért nem kér kompenzációt Bulgáriától. Keletrumélia jogviszonyában beállott változás sokkal fontosabb, mint az, amely Boszniában bekövetkezett. Meglátjuk, hogy a nemzetközi konferencia engedékeny lesz-e Szerbia kívánságaival szemben. Ausztria-Magyarország tárgyalni fog Törökországgal s megegyezésüket a konferencia elfogadja és meg fogja erősíteni.

Oroszország nem ismeri el az anneziót.

Pétervár, nov. 2.

Isvolszki külügyminiszter közölte a duma elnökével, hogy Bosznia és Hercegovina annektálását Oroszország nem ismeri el s ennélfogva a nemzetközi konferencia nem jöhet létre.

Bosznia hódolata.

Szarajevó, nov. 2.

Ma délelőtt husz különböző valláshoz tartozó községtanácsos javaslatára rendkívüli községi ülés lesz, amelyen elhatározni kívánják, hogy a községi képviselőtestület nevében Kulovic effendi polgármester vezetése alatt deputáció menjen ő Felsége elé és köszönje meg Szarajevó főváros nevében az anneziót. November második felében a kath. püspökség

alá — amit nagyon szerettem megcselekedni. Mikor visszatérek a házukhoz, találkozom Winifreddel. De a szokásos édes mosolya helyett — amelyről azt hiszem, hogy a legkedvesebb az ég alatt — a legdühösebb haraggal tekint a szemembe s aztán szó nélkül elmegy mellettem.

A második s a haemadik napon is hasonlóképp cselekszik. És idővel ez a harag még fokozódott, még sértőbbé változott.

Azt mondani, hogy meg voltam lepetve, nagyon enyhén fejezné ki az érzelmeket, miket ez a viselete ketett bennem.

Megerőlttettem az eszemet, hogy kitaláljam, vajon mivel bánthattam meg öntudatlanul bár, de nem jutott eszembe semmi.

A hét vége felé nagyon fáradtan s kimerülten tértem hazafelé s mi nagy volt a meglepetésem, mikor azt látom, hogy a feleségemnek férfi látigatója van: egy karcsu, hatalmas ember, aki mellette áll.

Most a feleségem megfordult s felém jött anélkül, hogy egy szót is szólana; és az arckifejezése is olyan volt, mint az egész héten keresztül: fagyos mint a márvány.

— Édesem, — szólok hozzá csendes, de veszedelmet jósló hangon, — nem mutatnál be talán a — a te — barátodnak?

Feleségem rám bámult.

— Hát megbolondultál, Guy? — kérdi —

vagy mi? Hiszen láthatod, hogy magamban vagyok.

— Az éppenséggel nem láthatom — feleltem nyakasan. — Egy magas karcsu férfi áll melletted! Nagy Isten! — mormogtam most, amint a közvetlenül mellettem álló alakot behatódobban megnéztem — hiszen ez a korcsmárosom apjának a képe, amely az én »porosz egyenruhám« viseli.

Winifred arckifejezése most már csakugyan komoly aggodalmat áruít el, de én bennem mégis volt annyi előrelátás és bátorság, hogy öt átkarolva a házuk felé vezessem, mire az a montheimi karcsu alak oly szépen eltűnt, mint ahogy megjelent; én meg elmondtam a feleségemnek a történetet úgy, ahogyan azt Montheimban hallottam; a történetet a régi porosz egyenruháról, melyet a holmim között elég gyakran láthatott.

— Nagyon balul ítéltelek meg én téged, — szólalt meg, mikor a történetemet elmondtam volt, — mert most már nekem is azt kell gondolnom, hogy az a hosszú köpenyeges, régi divatu ruhába öltözött gyönyörű porosz leány, akivel naponta sétálni láttalak esetleg épp olyan káprázati lény volt, mint a te porosz katonád, kit az oldalam mellett láttál. De hát miért kísértselek a porosz szellemek éppen mi nálunk?

— Nem értem. Ha a franciákkal valami

közösségünk volna, akkor érteném a dolgot, mert a korcsmáros feleségének a gyűlölete meg a gyilkosságtól sem riadt volna vissza.

— Hátha — szoltott most nevetve Winifred. — Nem tudod, hogy az egyik nagyapám francia volt?

— Nem emlékszem, hogy mondtad volna; de ebben az esetben a tény maga is fontos. Tudod-e, Winnie, hogy majdnem el vagyok határozva rá, hogy egy kis kivándorlást tegyek Németországba s visszaadjam az egyenruhát a jogos tulajdonosának?

A feleségem beleegyezett s így elmentem Montheimba.

A korcsmáros egyáltalán nem volt meglepetve, mikor megtudta a jövetelem okát. Bevallotta, hogy korántsem első ízben adta el azt az egyenruhát, amelyet a mindenkori birtokos mindig valami titokszerű történet, vagy esemény okából hozott vissza néki.

— Elismerem — szolt — hogy tekintettel arra a kellemetlenségre meg bajra, mit a ruha időszakos birtokosának okoz, nem is kellene megengednem, hogy az innen elvitessék, — de nem tudok ellenállani a vágynak, hogy továbbra is megfigyeljem az egyenruha történetét, amint én, meg a feleségem elneveztük azokat a tura dolgokat, miket annak a birtoka előidéz s ami annak a nyomában történik.

Haas Fülöp és Fiai

cs. kir. szab. szőnyeg és butorszövetgyárosok
m. kir. udvari szállítók

NAGYVÁRAD, RAKÓCZI-ÚT (Rimanóczi-palota).

A nagyérdemű vevőközönség szives figyelmébe ajánljuk most érkezett szőnyegek, butorszövetek, ablakvédők, utazótakarók, függönyök, asztalterítők, storkat, valódi keleti szőnyegek, perzsa-, indus- és smyrna minőségben.

Nagy választékban vannak raktárunkon a Haas-főle Agra és csomózott szőnyegek, melyek a legjobbaknak vannak elismerve. Varrott paplanokban, gyapjutakarókban, lópokrócokban nagy raktár.

Mérsékelt szabott árak!

Mérsékelt szabott árak.

vezetésével a katolikus horvátok és bosnyákok nagy küldöttsége megy Bécsbe, hogy őfelsége előtt hódoljon és az annexiót megköszönje.

A szerb vámháboru.

Belgrád, november 2.

Itt az a hír van elterjedve, hogy az osztrák és magyar áru bojkottálására a szerbiai hus kivitelének megtiltásával felelt. Ez a hír nagyon megijesztette a belgrádi kereskedőket, akik ebben vámháboru megkezdését látják.

Kettős ünnep Ujvároson.

A nagyváradi-ujvárosi róm. kath. egyháznak ritka szép ünnepe volt Mindenszentek napján. Ekkor nyílt meg ugyanis a hívek előtt az ujonnan, igazán művészi módon festett Szent László-templom s ekkor áldották meg a központi temetőben a Steinberger-temető kápolnát. Az ünnepnek derült szép idő kedvezett s igen nagy közönség vett részt azon.

A művészi módon megújult Szent László-templom, melynek festését egyházművészeti szempontból lapunk vasárnapi számában kiváló esztétikusunk, dr. Némethy Gyula oly szépen méltatta — korán megtelt ajtatos közönséggel, melyre felemelő hatást tett a festés szépsége. Ugy a gazdag színezésű falképek pompás kivitelű, mint a nem kevésbé jól sikerült dekoratív festés és márványozás, valamint a kathedrát üvegből készült ablakok megnyerték mindannyiunknak tetszését.

Az ünnepélyes misét dr. Vucskics Gyula plébános tartotta s utána ugyanő rövid beszédet intézett hiveihez hálát adva Istennek a templom sikerült megújulásáért és köszönetet mondva mindazoknak, kik áldozatukkal vagy munkájukkal előmozdították azt. Mise alatt a kir. kath. tanítóképezde énekkara egyházi énekeket énekelt.

Ezután körmenetben vonultak ki a központi temető a Steinberger-temető kápolna megáldására.

A karcsu tornyu kis kápolna már a Rulikovszki-ut közepéről meglátszik, az Alföld felé pedig — mivel magaslaton fekszik — messziről szembetűnik a Váradra jövőeknek.

A kápolnához érve dr. Karsch Lollion apátkanonok körüljárta a kápolnát szentelt vízzel hintve meg annak falait. Majd belépve a kápolnába a Mindenszentek litániája után belülről is meghintette szenteltvízzel a falakat, mire az előirt zsoldárok elimádkozásával véget ért a kápolna megáldása.

Erre a Biharmegyei és nagyváradi tanítóegylet dalárdája Lobermayer Gyula karmester vezetésével Bethowennek Isten dicsősége című karénekét adta elő összevágó, precíz, szép előadásban.

Majd ismét Karsch kanonok az új kápolnában misét mondott, evangélium után pedig tartalmas szép beszédet tartott, vázolván a kápolna keletkezését, kiemelve a templom rendel-

tesét s kegyelettel emlékezve meg az elhunytakról, mire a tanítóegylet dalárdája Steinberger emlékére szép alkalmi éneket adott elő, melynek szövegét Magdics Károly, velencei tanító írta. A képezdészek énekkara pedig itt is mise énekeket énekelt. A most már teljesen kifejlesztett képezde énekkarának ez volt az első nyilvános fellépése, mely igen jól sikerült és szépen egészítette ki a kegyeletes ünnepélyt, mely visszatérve körmenetileg a szent László templomba, Te Deummal ért véget.

Az ünnep alkalmából Karsch kanonok ebédet adott, melyen részt vett Fetszer Antal vikárius, Tury Gyula és Novák István festőművészek, Szatirill Ferenc a kápolna építője, dr. Vucskics Gyula plébános és dr. Némethy Gyula. Az ebédnél számos felköszöntő hangzott el a művészekre és a káptalanra, külön megemlékezve Fraknoi Vilmos sz. püspökről, kinek köszönheti a Szent László templom új freskóit.

Az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács koszorúja.

Dr. Szentgyörgyi Jordán Károly apát az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács elnöke, vasárnap délután érkezett meg, hogy letegye egykori elődje: a megboldogult dr. Steinberger Ferenc sirja fölé az e napon megáldott Steinberger-kápolnában a Tanügyi Tanács koszorúját. A kegyeletes aktusnál résztvett: Fetszer Antal felsz. püspök is. Ez alkalommal dr. Szentgyörgyi Jordán Károly a következő megható beszédet mondotta:

Ha' otttak estélyén sokan járnak a temetőben azok, akik hisznek, remélnek és szeretnek. Eljöttünk mi is az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács nevében és a magyar kath. tanítók képviselőit, hogy lerójjuk kegyeletünket Steinberger Ferenc iránt és koszorú helyezünk sirjára, amely fölé borul az immár megáldott gyönyörű szép kápolna.

A virág elhervad, a koszorú elenyészik megsemmisül az idők folyamán, mint minden ami mulandó a világon. De az a tisztelet, szeretet, kegyelet és hála, amellyel a magy. kath. tanítóság Steinberger Ferenc emlékére iránt viseltetik, az nem fog elmúlni: amíg csak egy magyar kath. tanítónak dobogni fog a szíve.

Leteszem e koszorút sirodra, legyen csendes békés nyugalom és legyen boldog, örvendetes feltámadásod a jó Isten atyái ölében.

Adj Uram örök nyugalommal neki és az örök világosság fényeskedjék neki. Nyugodjék békességben.

A hatásos beszéd után imádkoztak az elhunytakért s ezzel a kegyeletes aktus véget ért. Másnap reggel 9 órakor ugyanitt a megboldogult Steinberger Ferencért dr. Saentgyörgyi Jordán Károly apát-elnök szentmisét mondott s ezen a Tanügyi Tanács képviselője szintén megjelent.

Tisztelettel kérjük olvasóinkat, — kiknek előfizetésük lejárt, — szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lap további küldése akadályba ne ütközzék.

Panama a vizóránál.

Nagyváradot is beleakarják vonni.

A fővárosban a vizórák szállítása révén felmerült panama ügye foglalkoztatja az egész ország városait. A Kunz-cég könyveiben ugyanis a vizgálatnál a vidékről is sok bejegyzést találtak, hogy egyes tisztviselőket megvesztegettek volna. Ugylátszik azonban, hogy a vizgálat csak apróbb dolgokat fog kideríteni. Annál meglepőbb volt, hogy a fővárosban megjelenő »Nap« vasárnapi száma Nagyváradot is kapcsolatba hozza a vizórák panamájával. Azt közli ugyanis, hogy a Kunz-cég lefoglalt könyveiben több vidéki város és városi tisztviselő neve elfordul, így Kőszeghy József főmérnök Nagyváradról. Ugylátszik azonban — írja a Nap — hogy nem mindenütt ültek fel a Kunz-cégnek s így Nagyváradon is alárendelt tisztviselőkkel állottak Kunczék összeköttetésben. — Szabó Ignácnak Nagyváradról, tiz nyugtáját találták meg a lefoglalt iratok között.

A Nap-nak ezen közleménye természetesen nagy feltűnést keltett Nagyváradon annyira, hogy a Nap összes számaint elkapkodták s a kávéházakból is eltűntek ezek az újságok.

E kellemetlen ügyben tegnap felkerestük Kőszeghy József főmérnököt s Gál Szabó István vízvezetési főszerelelt.

Kőszeghy József tiltakozik a gyanu ellen. Amint a Nap közleményéről értesült, azonnal jelentkezett a főispánnál és Rimler Károly polgármesternél és kérte maga ellen a fegyelmi vizgálat megindítását. Az egész panama-ügy mutatja, hogy alaptalan, s csak a Kuncz cégtől megvált alkalmazottaktól ered. Nagyvárad várososa összeköttetésben állott a Kuncz-céggel már eleitől fogva, s Kuncz többször fordult meg Nagyváradon, s mikor Erdélybe utazott, mindig tudakozódott, hogy itt nincs-e valamire szükség. Ő — Kőszeghy — nyíltan és határozottan állítja, hogy a Kuncz-cég neki soha semmit, sem tárgyat, sem pénzt nem adott. Különben Nagyvárad a Kuncz-cégtől évenként 4—6 ezer koronát vásárolt. Már ez magában oly kis összeg, hogy ennek hasznából nem is vesztegethetett volna meg főbb tisztviselőt.

Nagyobb összeköttetése pedig a céggel Nagyváradnak soha nem volt. Az említett 4—6 ezer korona 60—70 százaléka is javításokhoz szükséges dolgok s nem viz-órák rendelése volt. Nagyváradon összesen 132 vizóra van beállítva s 30 darab van tartalékban. Vizóra-panamáról Nagyváradon egyáltalán nem is lehet ilyen körülmények között beszélni, senkire vonatkozólag Szabó István főszerelelt derék, kötelességtudó ember. Lehet, hogy ő kapott valamikor szivar ajándékot, de ez még nem vesztegetés. A fegyelmi vizgálat különben ki fogja deríteni, hogy a főmérnök a Kuncz-céggel soha meg nem engedett összeköttetésben nem állott.

Gál Szabó István elismeri, hogy ajándékba kapott szivart a Kuncz-cégtől, de egyéb ajándékot soha nem kapott. Tisztán udvariasságból

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testűlyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjem mindenkit „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegeknél 4.— korona.

a szivart megköszönte. Ezek a levelek lehetnek a lefoglalt iratok között. Soha különös szíveséget nem kért tőle a Kuncz-cég és ő nem is tett annak olyan szíveséget, amiért megvesztegethették volna. A város érdeke ellen nem tett soha semmit. A fegyelmi vizsgálatot ő is megkérte maga ellen.

A körülmények azt látszanak ezek szerint, valamint a csekélyebb összeköttetést is tekintve igazolni, hogy Nagyvárad nincs benne a panamában.

Akik eladták a saját gyermeküket.

2000 korona egy gyermekért.

A maga nemében páratlan eset tartja most izgatottságban a belényesi járás közönségét. Egy apa felesége beleegyezésével eladta a gyermekét a komédiásoknak, hogy azok a szerencsétlen teremtést megnyomorítva pénzkeresésre használhassák fel.

A megbotránkoztató eset szinte önkéntelenül is azt a gondolatot kelteti, hogy a vándor komédiások minden egyes gyermeket, akikkel produkciókat tartanak, így szereznek meg.

A belényes-sonkolyosi eset csak épen egy azok közül, amelyek napirenden vannak, de nem kerülnek nyilvánosságra.

Az esetről tudósításunk a következő:

Budó Anna belényes-sonkolyosi lakosnő tíz éve vadházasságban él Luka Györggyel. Ebből az együttélésükből hét évvel ezelőtt gyermekük született, akit Györgynek kereszteltek. A fiu alig volt hat éves, amikor Belényesben járt egy komédiás tábor és ugyanekkor Budó Anna is ott volt. Luka Györggyel és a kis fiuval.

A gyermek szép, egészséges fiucska volt s megtetszett a komédiások főnökeknél, aki nyomban ismeretséget kötött a szülőkkel és a gyermeket megvásárolta 2000 koronáért.

A szülők nagyon örültek a vásárnak, s a komédiásnak csak az a kívánsága volt, hogy a gyermeket 7 éves koráig tartsák odahaza.

A kis fiucska most november 1-én töltötte be a 7-ik életét, amikor is a komédiásoknak jogukban áll a gyermeket elárúsítani. A szülők időközben nagyon megszerették a gyermeket s a 2000 korona is elfogyott és most már sajnálják a kis fiút. A komédiások azonban nem tájékoztatták s tegnap megjelentek Belényes-Sonkolyoson, hogy magukkal vigyék a gyermeket.

A komédiások jöveteléről és általában az ügyről jelentést tettek a belényesi járás főszolgabirójának, aki nyomban intézkedett, hogy a gyermeknek semmi baja se történjék. A komédiások megérkezését már csendőrök várták, akik a jeles kufárokat megakadályozták abban, hogy tönkre tegyenek egy gyermeket.

A gyermek élete mindazonáltal veszélyeztetve van a szülőknel, azért a kis fiút megfelelő biztonságba fogják helyezni.

UJDONSÁGOK.

Halottak estéje.

Vasárnap este minden temetőben méltó módon tartották meg a kegyelet estéjét. Az összes temetőben a kora délutántól késő estig hullámozott a nép.

A tüdőbetegek részére kitett urnákat is sokan keresték fel. Kivonultak a temetőbe az egyházi körmenetek is. Kint voltak a jogászok is, bár nagyon kevés számmal. Ugyazintén a hadapródok is, akik minden temetőben felkerestek elhunyt társaikat.

A *róm. kath. tanítóképző intézet* szintén elismerésre méltó módon róta le kegyeletét egykori igazgatója, *Nogely István* nagyváradi kanonok iránt. Örömmel tapasztaljuk, hogy az intézet, mely a múlt hóban foglalta el új épületét, nemcsak épületében és tanulmányi szervezésében újult meg, hanem egész lényében, egész szellemében előnyösen megváltozott. — Nemcsak a Steinberger kápolna felszentelése és a Szent László templom ünnepélye keretében való bő részvételük, hanem volt igazgatójuk sirjánál rendezett kegyeletes ünnepély is azt mutatja, hogy az intézet azt a helyet óhajta elfoglalni Nagyvárad társadalmi életében, — amelyre természeténél fogva hivatva van.

A gyászdalnak hetven fiatal torokból való csengésére összegyűlt közönség előtt *Pleyer Ernő*, a Pázmány-őnképzőkör ifjúsági elnöke vázolta a boldogult érdemeit.

A beszéd befejezése után *Mellau István*, az intézet tanára mondott imát a boldogult lelki üdvéért. Ennek befejezése után az énekkar ismét gyászdalt énekelt. — Az énekkart *Laszczyk Ernő* intézeti tanár a Pázmány-őnképzőkör tanárkari elnöke gyakorolta be és vezette.

* **Kinevezések és áthelyezések.** A novemberi kinevezések meghozták az örömet katonáknak. Egész sereg kinevezés olvasható a hivatalos lapban. Ő Felsője József Ferdinánd főherceget, ezredest, az 5. gyalogdandár parancsnokát, valamint József főherceg ezredest, a m. kir. 79. gyalogdandár parancsnokát vezérőrnaggyá nevezte ki. — Kinevezettek továbbá a bennünket közelebről érdeklők közül: Frank Libor altábornagy, a temesvári 7. hadtes parancsnoka tábornaggyá; Grünzweig Arthur vezérőrnagy, a 17. gyaloghadosztály parancsnoka altábornaggyá; Adrian Antal alezredes ezredessé, komáromi hadmérnökigazgatóvá való kinevezése mellett; Schmid Hugó őrnagy, a 17. gyaloghadosztály vezérkari főnöke alezredessé; Zöck Károly I. oszt. százados őrnaggyá, a 44. gyalogezredtől a 37. gyalogezredhez; *a honvédségnél*: Medveczky János I. oszt. százados, a nagyváradi honvéd hadapródiskola tanárát őrnaggyá; Száhlender Béla másodosztályú cs. és kir. huszárszázados, I. oszt. százados, a honvédmisztériumba való beosztás mellett; Kovács Mihály másodosztályú százados I. oszt. százados; Szepessy András főhadnaggyot 2. százados, a 4. h. gyalogezredtől a 2. honvédgyalogezredhez; Dénes Arnold főhadnaggyot 2. oszt. százados; Ravazdy György, Falk Ferenc, Örley Béla honvédhadnagyokat főhadnaggyakká; — *a tartalékban*: Barna László honvédhadnaggyot főhadnaggyá; dr. Bihari Jenő honvéd főorvost ezredorvossá; honvéd kezelő tiszti állományban: Palotai Ármándot I. oszt. százados kezelő tiszté; — *a csendőrségnél*: Marsó György őrnaggyot alezredessé.

* **A tüdőbetegek rendelő intézete.** A városi tüdőbetegek rendelő intézetének főorvosa: dr. Grósz Menyhért előterjesztést tett a városi tanácshoz, a rendelő intézet részére megfelelő helyiség építése iránt. A dispensaire mai bérhelyisége szűk; néha 30 beteg is várakozik

a vizsgálatra és rendelésre, de a helyiségben alig 10—12 embernek van helye. Megfelelő bérhelyiséget nem lehet találni, mert a házigazdák nem szívesen adják e célra lakásaikat. Mivel évenként 1000 koronát fizet a helyiség bérletéért Nagyvárad városa, célszerűbb volna, ha ez összeg terhére kölcsönből megfelelő épületet emeltetne a város valamelyik telkén.

* **Kinevezés.** Glac Antal főispán dr. Ertsey Ernő bééli közigazgatási gyakornokot tb. szolgabiróvá nevezte ki.

* **Járványok a megyében.** A mostani évhez hasonló egészségtelen év alig akad az utóbbi évtizedben. A járványoknak legtöbb változata előfordult már ez ideig. Sőt az idén a tifusz és a vörheny Biharmegyében sokkal nagyobb számmal volt, mint az előző három évet összevéve. A statisztikát erre vonatkozólag dr. Móricz Ernő megyei főorvos most terjesztette be az alispánhoz. A statisztika szerint vörheny volt október hóban 224. E mellett a betegség mellett még egy másik, sokkal veszedelmesebb járvány is uralkodott, sőt még uralkodik most is a megyében s ez a tifusz, melyben 78 megbetegedés fordult elő.

* **A Pecze szabályozása.** A Pecze szabályozási munkálatok egyik legfontosabb részlete a Pecze vízelosztó mű, amely szabályozza, hogy a kitelepített Pecze vízből mennyi jöjjön be a városban beboltolt csatornába. Az elosztó mű terveit a miniszter, némi módosítások és észrevételek mellett, jóváhagyta.

* **Dolezsál főhadnagy temetése.** A tragikus módon elhunyt *Dolezsál Antal* főhadnagy temetése vasárnap délután óriási részvét mellett ment végbe a Sal Ferenc-utcai csapatkórházból. A kórház udvarát és az utcát megtöltötte a résztvevő közönség sokasága. A helyőrség tisztikara, *Cankl* vezérőrnaggyal élén, teljes számmal megjelentek. Szívet tépő volt az anya fájdalma, midőn fiának koporsójára borulva zokogott s több ízben elalélt a fájdalomtól. A gyászszertartás katonai egyszerűséggel ment végbe s *Trebiczky* Ferenc tábori lelkész végezte. A díszes érczkoporsót elborították a család, a tisztikar, a legénység és a jóbarátok koszorúi. A gyászmenet, a katonazenekar gyászindulójának hangjai mellett vonult ki a vasúthoz, ahonnan a korán elhunyt derék fiatal tiszt hamvait hazaszállították Apatinba. A díszes temetést a Weiszlovits cég temetkezési intézete végezte.

* **A zsákai törvénytelen gyermekek tartásdíja.** Zsáka községének anyagi erejét az utóbbi időben a körülményekhez képest tulságosan igénybe vették a törvénytelen gyermekek tartásdíjai, melyeket a község fizetett az állami gyermekmenhelynek. Így legutóbb is 13 törvénytelen gyermekért tartásdíj címén 1700 korona van kivette a községre. A képviselőtestület a közelmúltban tartott közgyűlésén kimondotta, miszerint tekintettel arra, hogy a község fejlődésére igen rossz visszahatást gyakorol a törvénytelen gyermekekért fizetett magas tartásdíj, kérni fogja, hogy a költségeket a megye törvényhatósága fizesse a gyermekvédelmi alaptól.

* **Egy elmebeteg ajándéka a királynak.** A biharmegyei elmebetegek élőlakottai között van egy szerencsétlen asztalos mester is, *Puskás Sándornak* hívják. Harminchárom éves ember s nagyfokú nyugtalansága miatt lett beszállítva az elmebetegek házába, ahol betegsége határozottan javult. A folyó évben már

műhelyben is lehetett alkalmazni a beteg embert. A műhely munka után még elég szabad ideje maradt Puskásnak és azt az időt nem töltötte hiába, hanem szorgalmasan dolgozott. Munkáját mindenki előtt titkolta míg a napokban, amikor teljesen készen volt egyenesen az igazgató főorvos elé vitte. A készítmény egy ékszer tartó. Három fiókos faragott mű. A szekrény maga circa 35 centiméter magas s ugyanilyen széles. A háta 75 centiméter magas paizsban nyer betejezést. A paizson a király látható lóháton. A lovas alak körül babér és tölgykoszoru van, s alatt a következő felírás olvasható: I. Ferencz József Ausztria császára és Magyarország apostoli királya. A fiókokat egy nyíl zárja és nyitja. A nyíl három levélben végződik, melybe három évszám van bevésve és pedig 1830, 1868, 1908. Mindezt egy tollkessel faragta ki Puskás s a művet a királynak akarja ajándékozni. A művet, mely ez ideig megnyerte mindenki tetszését és elismerését a főorvos tegnap áttette az alispánhoz azzal a kéréssel, hogy a kabinet iroda utján terjesszék azt a király elé. Tegnap mikor a faragvány a megyére érkezett, megtekintette azt Glac Antal főispán is, aki szintén elismeréssel nyilatkozott róla.

* **Az eltűnt 2000 koronás betéti könyv.** A nagyvárad kapitányi hivatal iparügyosztályánál eltűnt 2000 koronás betéti könyv és iratok ügyében tegnap fordulat állott be. A tasnádi főszolgabírótól tegnap este 5 órakor távirat érkezett, amely szerint a 2000 korona megvan s átirattal holnap megérkezik Nagyváradra. A fogva levő Fülöp Izsák tudvalevőleg azt állította, hogy egy Róth Róza nevű tasnádi leány vitte el tőle. Tegnap különben Fülöp Izsákot átadták az összes aktákkal együtt a kir. ügyészségnek, ahol Fülöp Izsákot külön zárkában helyezték el. Az ügyet dr. Váry Albert kir. alügyésznek osztották ki.

* **Halálozás.** Fried Ferenc törvényhatósági bizottsági tagot súlyos csapás érte; édesanyja özv. Fried Adolfné, sz. Deutsch Netti, élete 60-ik évében elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe.

* **Elfogott vasuti tolvaj.** Tegnap a Várad-Velencei állomáson Szombatságrohoz felől érkező vonat egyik kocsiában nagy felfordulást okozott Atlasz Sándor foglalkozás nélküli egyén. Atlasz mikor utitársaival Szombatságon felszállt a vonatra, Balogh Sára nevű asszonynak a kebelébe nyílt ama kétségtelen szándékkal, hogy általa oda nem tett holmi értéket elcsenjen. Az asszony azonban leintette Atlaszt, mire ez nekitámadt utitársainak, leszidta őket sőt lelövésével is fenyegette az egész társaságot. A küszöbön álló drámának elejét vette az állomási rendőr, aki bekísérte Atlasz urat. Atlasz a rendőrségen ül.

x **Hangversenyek.** Szombaton, a hó 14-én Pick-Steiner Soma hegedűművész Koller Tony udvari operaénekesnővel rendezett kettős hangversenyt a Keresk. Csarnok díszteremben. A két elsőkelő magyar származású művész kitűnő műsorral lép közönségünk elé.

* **Nagy művészi előadás a Nemzeti-éttermében (Kert-utca).** Szombaton és a következő napokon elsőrangú és kiváló művészekből és művésznőkből álló társaság által rendezett előadások fognak tartatni. Közreműködnek: *The Two Charleis*, angol zene exentrikusok. *Les 3 Morgé*, mű tornászok. *Carles*, ének és kuplé-író, ki igen népszerű ismerősünk még a Vilson cirkuszban. *Annie*, szenzációt keltő Cake Walk táncosnő. *La Belle Bogdán*, elsőrangú sodronyművésznő stb. — Az előadások mozgóképekkel

lesznek, mint rendszeren egybekötve szabad bemenettel. Szíves látogatásért esedezik az *igazgatóság*.

* **Borsalino őszi kalap ujdonságai Reichard áruházába megérkeztek.**

* **Wéber Testvérek** Kabát, Alj és Blous különlegességei nagy választékban megérkeztek. Telefon 384.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Szultán.
Szerda: Tatárjárás.
Csütörtök: Naftalin.
Péntek: Csodagyerek.
Szombat: Koldus diák.
Vasárnap: délután Gyermek. Este: A hadnagy ur (premier.)

Ocskay brigadéros.

Herczeg Ferenc Ocskayja bevonult a magyar dráma irodalom örökbecsű remekei közé. Előadása parádéa este számba megy s minden szerepét művészi gondnal kell kidolgozni, hogy a közönség, mely a darabot ugyis ismeri, a művészi előadásban lásson újat, méltót Herczeg drámájához.

Ebből a szempontból kell megítélnünk a vasárnap esti előadást: elérte-e azt a magas színvonalat, amelyet a nagyvárad társulattól Ocskay előadásánál méltán megvárhatunk?

A címszerepben Tóth Elek alakítására ráillik a mondás: minden jó, ha jó a vége. A két első felvonásban Ocskay az az enfont terrebbe, aki szabad utat enged érzelmeinek s mindig a végletekig csapong: hol kegyetlen, hol ellágyuló, egyszer nyers, másszor gyöngéd, de mindig nyíltszívű, ami a szívében, az az ajkán. Ezeket a végleteket nem láttuk; valahogy letompította Tóth az Ocskay darabosságait, a mivel elvette annak leghatásosabb jellegét. Ellenben igen jól bevált ez a tartózkodó jellemzés a két utolsó felvonásban, ahol Ocskayban küzd egymással a hazafiasság és a sértett uri önértet. Ez a felfogás, ez az interpretálás klasszikus tökélyvel és teljesen indokoltan magyarázza meg, miért adja magát Ocskay önként a kurucok kezére. Ebben a két felvonásban Tóth Elek egyenletes játéka egészen helyén való volt s biztosította a legteljesebb sikert.

Partnere Hevessy Máriska (Tisza Ilona) szép megjelenésével többet tett, mint tu'ontul hideg játékával. Annál több volt a tűz Szarvasi Szörényi-jében; ezt az ő kabinetalakítását most is gyönyörűséggel láttuk.

Beregi (Jávorka) átérzte és igen jól át tudta éreztetni a diák nemes lelkesedését; — Kassay palóca pedig tökéletesen eltalálta a paraszt furfangot és ravaszsgot. Hasonlóképp a kifogástalan alakítások közé tartozott Angyal Ilka pompás Dilije. Sík (Tanics) csak pár szót mondott, de zajos tapsok jutalmazták tüzes előadását; ez a jele annak, hogy Ocskayban nincs *his* szerep, mindeniknek van sulya, ha a színész el nem hanyagolja. Olyanokat, mint Róza volt Málicsik káplár szerepében, nem szabad Ocskayban szóhoz juttatni és ügyetlensége kinos és komikus volt egyszerre.

Toronyi inkább elénekelte volna a kamarás pompás szerepét; minden mondat elején (a mellékmondatokról sem feledkezve meg) következetesen taktusra az orrához kapkodott s inkább nevétséges, mint kellemes volt. Raj-

csányi téved, ha azt hiszi, hogy a kvártélymesternek jágói domborításokkal kell érvényesülnie; Asszonyi szintén téved, ha azt hiszi, hogy Königsberg gróf szerepéhez elég a fehér köpeny s nem kell hozzá elegancia, melegség és szereptudás, ami nála mind hiányzott. Hajnal tulzásig vitte a Hamza komikumát s nem volt semmi hatása.

Kisebb szerepekben Gózon, Krasznay, Dési ügyeskedtek. Szép volt a Lavotte kesergője s különösen az Ocskay-szerenád. Annál kevésbbé volt szép a karzat felvonásközi éretlen viccelődése.

Érdemes volna a vasárnapi szereplőknek még egyszer bemutatniok Ocskayt, a felsorolt és könnyen korrigálható egyenetlenségek nélküli, szóval javított kiadásban. Ambíciójuk megérdemelné a teljes sikert is.

* **Koldusdiák.** A szép zenéjű régi opereteket mindig szívesen látjuk a műsoron. Ezek közé tartozik a Koldusdiák is. Az előadás nem volt éppen elsőrendű, egy pár próba még ráfért volna, különösen az ének- és zenekarra. A szereplők közül Károlyi Leona excellált remek énekével s feltétlenül biztos énektudásával, mely olykor egyik-másik partnerét is kíséreti zavarából. Diósy Nusi kedves volt, mint mindig, Kassay, Toronyi, Hajnal, Asszonyi is sok igyekezetet árulhat el.

Azt azonban nem tudjuk elképzelni, hogy miért van minden estére egy rendőrtiszt és egy csapat rendőr a színházba kivezényelve. Bizonyosan nem azért, hogy jól mulassanak, hanem hogy a rendre felügyeljenek s ne engedjék meg, hogy néhány éretlen tacsó fűsiketitő ordítózással lépten nyomon megakadályozza az előadás menetét. Ha néhányszor ki nem űriti a rendőrség a földszinti állóhelyet, maholnap jóízű ember nem mehet a színházba. A főkapitány is eleget jár színházba, hogy észrevegye a türehtetlen állapotokat.

TÁVIRATOK.

Andrássy a választójogról.

Budapest, nov. 2. Péntek este az alkotmánypart ülést fog tartani. Ezen az ülésen fogja ismertetni gróf Andrássy belügyminiszter a választói jog törvényjavaslatát.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 2. A képviselőház pénzügyi bizottsága e héten befejezi a tárgyalásokat s a jövő héten a képviselőház megkezdheti üléseit. Az első ülés csak formális lesz. Ezen az ülésen Bosznia és Hercegovina annexiójáról készített törvényjavaslat be lesz terjesztve s ettől a javaslatról függ a további ülések sorsa. A formális ülés után pár napi szünet lesz.

Péter szerb király lemondása.

Pétervár, nov. 2. György szerb trónörökös szeptemberi utja szoros összefüggésben van Péter király lemondásával. Péter király lemondását egész biztosra veszik, sőt már helyet is jelöltek ki számára, ahol életét tölteni fogja. Péter Párizsban fog letelepedni. A király utóda

György herceg lesz, akinek királyá leendő koronáztatásába a cár már bele is egyezett. A cár beleegyezését azonban azzal a kikötéssel adta, hogy György minden cselekedetében a nagyhatalmak akarata ellenére semmit sem tesz.

Gyilkos katonák.

Fiume, nov. 2. A Rákóczi korsíán óriási verekedést rendeztek a huszárok és gyalogosok. A verekedés után 11 sérültet szállítottak el a helyszínről. Egy Kálmán József nevű katonát agyon-szúrtak.

IRODALOM.

Felolvasó ülés a Szigligeti Társaságban. A Szigligeti Társaság a f. é. november 8-án, vasárnap d. e. 11 órakor a kir. jogakadémia dísztermében felolvasó ülést tart, melynek műsora a következő: 1. Endrődi Béla: Költemények. 2. Rádl Ödön: Genf. (Utirajzok.) 3. Dr. Lázár Béla: Munkácsy-Leibl Szinyei-Merse. (Műtörténeti ismertetés.) A társaság külön meghívókat nem bocsájt ki s a felolvasó ülésen minden érdeklődőt szívesen lát.

Nagyváradai Jogász Ujság. A jogi szaklap előkészítésére kiküldött bizottság Hlatky Endre elnöke alatt tartott ülésén elhatározta, hogy bekéri a nagyváradai kiadók és nyomdászok ajánlatát a jogi szaklap kiadására vonatkozólag. Dr. Medvigy Gábor, dr. Fehér Márton, dr. Adorján Ármán, dr. Váradi Ödön, dr. Schweiger Ede, dr. Krüger Aladár kifejtették, hogy mily alapon volna e lap anyagi fennállása biztosítható. A bizottság tagjaihoz az ügyvédi kar számos tagja fordult azzal a kívánsággal, hogy e szaklap legkésőbb 1909. január 1-én meginduljon. Mint értesülünk, az ügyvédi kamara november 15-én tartandó közgyűlésére az ügyvédi kar számos tagja indítványt kíván beadni az iránt, hogy e lapot az ügyvédi kamara minden tagja részére elküldje, s ennek lehetővé tétele végett a kamara e lapot megfelelő támogatásban részesítse. A bírói kar számos előkelő tagja kilátásba helyezte, hogy e lapot cikkeikkel támogatni fogják.

NYILTTÉR.

Tánciskola jelentés.

KOVÁCS TIVADAR BALLETMESTER

MEGÉRKEZETT

és táncintézetét a mai nap folyamán megnyitja a volt Zöldfa szálloda nagytermében, hol d. u. 5 órától esti 10 óráig :: lehet jelentkezni. ::

Esetleg lakásán: Schlauch-tér 2. sz.

REGÉNYCSARNOK.

A P É N Z.

Írta: C. V.

(Folytatás.)

40.

Csörögi Török Lehel egyik sajtósága a mértéktelen dicsekedés, a hetyke hányavetiség, nem állhatta tehát ellen természetének, de megfontolva, hogy Mátyásra talán legjobban hat — ha a mint elkezdte volt — valódiságában tünteti föl a helyzetet s nem mond sem kevesebbet, sem többet a valónál, ekként fejező be:

— Egy szó mint száz, feleségemet kocsin jártathatom — mert a mit én tudok, azt kevés ember tudja. — Nos, nekem adja-e kelmed leányát?

Önkényt érthetőleg Mátyás a vagyonos kérést csak amugy fitymálólóg el nem utasíthatta volna, még az esetben sem, ha elfogulatlanul csak leánya jövőjét nézi, de az egykor erkölcsös ember jelleme zománcát már elvesztette volt, csodálkozhatni-e tehát, ha bizonyos érdeklődéssel gondolt a kilátásba helyeztet előnyökre is? — Megszabadulni amaz aggodalmaktól, melyek álmait megnyugtalanítják s e mellett helység birájának megválasztatni és diadalmaskodni irigyen! — volt e gondolatban sok kecsegtető. S utóvégre is, minő áron érheti el mind ezt? ha leányát oly emberhez adja, ki kényelemben s bőségben eltarthatja.

Az egyetlen akadály az lehetne, hogy Aranka még nem eped kéőjéért, no, de hisz a fiatal leány ez időszrint senkiért sem eped s a szerelem majd megjön, ha a daliás magyar ember felesége lesz.

Csörögi Török Lehel valóban ritka szépségű férfi volt, ama fajból való, melyet az Isten, mint a vihart, arra teremtette, hogy erejét bámuljuk.

Mátyás, Aranka kezét tehát Lehelnek ígérte, azon föltétellel azonban, hogy engedjen neki egy kis időt, mialatt leányát némileg előkészítse e váratlan s meglepő hirre.

Csak magas körökben divó szokás, hogy a leányt szíve vonzalma ellenére adják férjhez — egyszerűen atyai rendelet következtében — a paraszt ember nem szereti leánygyermeké irányában a kategorikus imperativust alkalmazni, s néha később a fortélyra, sem hogy azt mondja: így akarom s így kell lenni!

Mátyás Icíghez ment tanácsért, mert arra hogy okos embernek tartsa, elégséges oka volt rá. Nem teljesült-e eddigelé minden ugy, a mint megjósolta? Azt mondta volt: hogy itélje Vargának a redves kutágot s megnyeri ezáltal hajlandóságát; azt mondta, hogy gyanúsítsa Borcsát férje előtt, ez megnehezítelt rá, de utóvégre is maga kereste föl Mátyást s azóta a legjobb barátok. Ennek az Icígnek tehát rendkívül éles látásának kell lennie a dolgok megbírlása tekintetében, tán a »kabálók« ből meríti tudományát, hát ha arra is volna büvszere, hogy megszerettesse Arankával Csörögit...

Icíg valóban ezuttal sem jött zavarba. Azt a tanácsot adta Mátyásnak, hogy miután egyszer szükségből már ugys hazudott, azt állítván, hogy Bogya Andor valami pesti dámmával kóborol, egészítse ki a hazugságot azzal, hogy Andor megházasodott. A rágalom ez esetben tisztességesebb lesz, és sokkalta hatályosabb, mert a leány szakítván minden reményével, könnyebben rászánja magát, hogy máshoz menjen férjhez.

Hogy tisztességesebb dolog megházasodni, mint egy pesti dámmával kóborolni, befogja ezt látni mindenki — Mátyás is belátta s rászánta magát, hogy Icíg tanácsa szerint cselekszik.

Midőn tudtára adta Arankának, hogy Andor immár nős, e hir rendkívüli hatást gyakorolt a fiatal leányra.

A nők mindent megbocsáthatnak kedve-

seiknek, csak a más nővel házasságot nem, mert ez reményeik sirja.

— Most már hiszem, hogy soha nem szeretett s ámitás volt minden szaval — kiált föl Aranka.

A fiatal leány könnyezve mondta e szavakát, oh, de ama könyvek, mik ilyenkor peregnék le, már csak korszakot jeleznek — az édes ábrándok letűnt korszakát.

Mátyás még várt néhány napig, aztán hírlal adta leányának, hogy egy jómódu, vagyonos kérője találkozott. Ő, mint apa, ugyan nem fogná leányát erőszakolni, de nem titkolhatja el, hogy e házasság helyeslésével találkoznék, s rendkívül megörvendeztetné.

Aranka a kérő neve után tudakolódzott. Hoszadalmas volna a fanyar küzdelmeket ecsetelni, egy neme a sértett hiúságnak, másfelől atya sürgős óhaja igenlő mérvadók voltak válaszára.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, nov. 2.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt. —	—	10.38
Rozs okt. —	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt. —	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.69

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, nov. 2.

Oszták hitelrészvény	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	748.—
Leszámitoló bank	—	743.75
Rimamurányi	—	561.50
Oszták-m. államvasuti részv.	—	692.25
Közuti vasut	—	552.—
Városi villamos vasut	—	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. nov. 2.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földterherment. kötvény 4. sz.	—	240.—
Horvát-szlavon földterherment. kötvény	—	95.50
Magyar nyeresemény sorsjegy kölesön	—	93.50
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	—	94.50
Oszták járadék papirban	—	186.—
Oszták járadék ezüstben	—	145.—
Oszták járadék aranyban	—	97.25
Oszták korona járadék	—	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	—	116.50
Oszták magyar bankrészvény	—	197.50
Magyar hitelbank-részvény	—	150.25
Oszták hitelbank-részvény	—	730.—
Magyar hitelrészvény	—	748.—
London vista	—	631.50
Páris vista	—	689.50
20 márkás aröny	—	23.51
20 frankos (Napoleonder)	—	19.09
Német birodalmi márka	—	117.62

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKIOS GYULA.

Házasulandók figyelmébe

Mant Frigyes

üveg- és porcellán kereskedése Nagyvárad,
Kossuth-utca, Mezey-ház.
Telefon szám: 474.

Bartos A. és Tsa

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 2. Bazár-épület.
Kizárólagos harisnya és ernyőkülönlegességek. —
Állandó nagy raktár férfi-, női- és gyermek-har-
isnyákban s keztyükben a legegyszerűbből a leg-
finomabbig, továbbá eső- és napernyők. — Foly-
tonos újdonságok! — Javítások gyorsan eszközöl-
enek. — Pontos kiszolgálás. — Szolid árak. —

Preis R.

Paplan, matrác, szalmaszakok, pap-
lanlepedő, párnahuzat toll állandóan
kapható az ágynemű raktárban
Kossuth-utca 12.

Menyasszonyi kelengyét elkészít
ugyszintén művészi kézimunkákat

Kronemer Testvérek

Nagyvárad, Bazár-épület
színházzal szemben.

Alapított 1890.

Rosenzweig Róza

Párisi melbfűző műterme

Nagyvárad, — Telefon 632. — Rákóczi-ut 3.

Menyasszonyi kelengyét Vász-
nat és Fehérneműt csakis a

Strohmayer Pál

cégtől vegyünk!

Raktár: Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám
a kishíd mellett.
Telefon 166. Telefon 166

Klein Testvérek

angol vászon- és zefrek fraacia pouplin
és delin, Sveici himzet batistok, Tüll és
esipke szöveteket feltűnő olcsó árban ár-
sítjuk el, bordür Volin 27 kr. blus zefr 25 kr.

Zöldfa-utca elején Hadsz féle helyiség.

Kovács József

katonai- és polgári cipész.
Ortophéd munkák.

Nagyvárad, Beöthy Ödön-utca 35.

Székely Imre

elsőrangú uri- és női fehérnemű
tisztító intézete

Nagyvárad Színház-utca 4

ÉRTESÍTÉS.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

rőfös és divatáru-cikkekben
— Kossuth-utca elején —

Pollák Zsigmond

divatáruházában van, hol a tul-
halmozott nagy raktár kisseb-
bitése végett minden itt fel nem so-
rolható cikkek meglepő olcsó ár-
ban lesz árusítva. — Tisztelettel

POLLÁK ZSIGMOND

Téli fürdő cura

a Félix-gyógyfürdőben!

Európa leggazdagabb természetes
forró és meleg kénes hőforrások,
hőfok, — 49°C — 17 millió liter
viz, napi mennyiség. Csúz, (Reuma)
köszvény és bőrbajok stb. ellen.
Fürdő és ivó gyógymód Szobák-
ból a fürdőkben vezető zárt fo-
lyosók állandóan fűtve vannak,
bármily időben meghülés veszélye
nélkül lehet a curát eredménnyel
használni. :: :: :: :: :: ::

Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora,
szoba, fűtés, világítás és fürdés naponként
7 korona.

Vasut állomás, posta, távirta, interurban
telefon, a fürdő telepen.

Prospektust ingyen küld az Igazgatóság.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű
zenekedvelő közönséget, hogy a Szent Já-
nos-utcai 1. sz. alatt levő raktárban
nagy választékban vannak 252.

ZONGORÁK

és
PIANINO

eladásra, hangversenyre, estélyekre ugy-
szintén

havi bérletre igen olcsó árban

számítva. — A nagyérdemű közönség
pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Özv. Mustó Jánosné.

MOSKOVITS FARKAS és Társa

— czipő és csizmagyár. — Cs. es kir. közshadsereg szerződéses szállítók.
■ ■ ■ Nagyvárad. ■ ■ ■

Fióktüzetek:

Nagyvárad, Rákóczi-ut Bazár épület.
Kizárólag finom különlegességek.

Nagyvárad, Kossuth-utca Gyár épület.
Finom és közönséges lábbelik.

Budapest, Rákóczy-ut 64. Budapest,
Andrássy ut 17. Pécs, Király-utca 7
Petrozsény, Főtér. Sarajevo Rudolf u. 10.

Eredeti Gyári szabott árak!!!

Tartós fűtésre legalkalmasabb és legjutányosabb tüzelő- anyag a COAKS.

Meidinger és egyéb töltőkályhák fűtésére legjobb a

G Á Z - C O A K S

mert a súlyosabb és ezáltal drágább mile coaks (Meiler Coaks) sokkal
nehezebben gyul meg.

A Coaks ára jelenleg 5 kor. 20 fill. métermázsanként.

Ha 250 kilós részletekben rendeltetik meg a coaks, akkor azt a
város belterületén métermázsanként 40 fill. fuvardijért házhoz szállítjuk
és beraktározzuk. — Gázfogyasztóinknak azon kedvezményt nyújtjuk,
hogy őket a téli saison alatt minden körülmények között ellátjuk coakssal.

Továbbá felhívjuk a t. közönség figyelmét a hosszas kísérletezés után teljesen
bevált lefele égő gázizzólámpára (Invert-égők). Ezek 90 liter gáz-
fogyasztás mellett 100-120 H. gyertyafényt adnak, tehát óránként nem egészen
3 fillérbe kerülnek. A legjobb invertgő üvegüveggel felszerelve kilenc koro-
nába kerül. Gáz kandallók, gázfűrdőkályhák, gázvasalók, főzők és
kávépörkölők nálunk beszerezhetők.

Nagyvárad, 1908. október.

Nagyvárad, 1908. október. Nagyvárad, 1908. október.

!! Előleges értesítés !!

Benrád Albert

mintaéttermei a Fekete Sas bérpalo-
tájában NAGYVÁRADON.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget miszerint 1908. november hóban pazar fényvel és kényelemmel berendezett

éttermeimet megnyitom.

Minden törekvéssel azon leszek, hogy b. vendégeim legmesszebb menő kívánalmainak is eleget tehessek. Gondoskodtam magyar és francia konyháról bel- és külföldi, ugyszintén saját termésű borokról s legjobb minőségű kőbányai sörökről, valamint feltűnést keltő finom kiszolgálásról. Ezen itt felsorolt előnyök mellett remélem a n. é. közönség szíves bizalmát elnyerni.

Benrád Albert étterem tulajdonos,
a »Fekete-Sas«-ban.

Belépési felhívás a

Polgári takarékos és segélyszövetkezet 14-ik évtársulatába.

A »Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet« 1909. január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át vagyis 1911 év végéig tart. Mindenki tetszésszámán szeritien jegyezhet üz-

letrészeket s minden üzletrész után hetenkint 20 fillér (10 kr.) fizetendő. A három év eltelté után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik s mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerülthasználattal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, amennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések dacára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyereséget hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg 4% részét 6% os kamatláb mellett minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai chequelapok útján teljesíthetik.

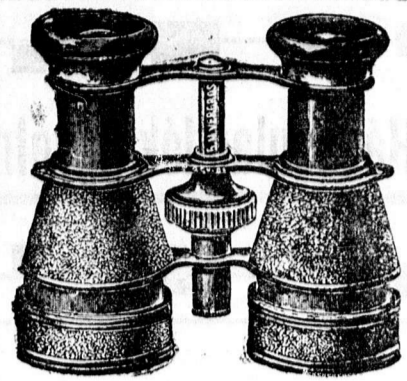
A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 10 fillér (5 kr.) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik az 1909. január 1-től kezdődő 14-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1908. november.

**A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet
Igazgatósága.**

Az évtársulatok befizetése vasárnap kivételével a hét bármelyik napján eszközölhetők.

Megfelelő szemüvegek orcsiptetők, francia színházi látcsövek, kipróbált hőmérők, mérnöki műszerek nagy választékban kaphatók

Klein Húgó

látcsőszerszám Nagyvárad, Rákóczi-út (Orsolya zárda.)

Javítások rögtön eszközöltenek!
!! Saját műhely!

FOGAK

3 koronától feljebb; csapfog 5 korona és 8 korona, aranyfog 16, 18, és 20 korona. Vállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban és jótállással

Fogtechnikai laboratorium. Berdach Jenő, fogtechnikus. Rákóczi-út 22. sz.

➔ Megérkeztek az összes őszi és téli ujdonságok ➔

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-téri nagy áruházába,

minden cikkben, őszi és téli modell-felöltők, angol és skót kosztüm-szövetek, blouse-selymek, szörme-collior blouseok és szoknyák igen nagy választékban és rendkívül jutányos árban árusítatnak.

== A lelegegánsabb és legjobb kivitelű ==

angol kosztümök, francia ruhák, őszi és téli

peluche és szörme felöltők, ez évben ismét megnagyobbított saját mütermeimben szintén rendkívül jutányos árban vállaltatnak el. Müvezető főszabász: BÖHM. J. ur, az ARVAY JÁNOS és TSA budapesti cs. és kir. udvari szállító cég volt főszabásza.

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-tér.

Nyomatott a Szent László-nyomdában, Nagyváradon.